

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 4. maj 2020
Kontor: Databeskyttelseskontoret
Sagsbeh: Sani Sogliano
Sagsnr.: 2020-0030-3968
Dok.: 1438619

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1108 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 23. marts 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rasmus Nordqvist (UFG).

Nick Hækkerup

/

Mie Vinkel Sørensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1108 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Kan ministeren oplyse, hvilke teleoplysninger Statens Serum Institut har bedt om at få udleveret, jf. artiklen ”Coronavirus: Seruminstitut vil tjekke danskernes bevægelser med mobildata” fra dr.dk den 23. marts 2020, og vil ministeren redegøre for, om det er i overensstemmelse med Databeskyttelsesforordningen at udlevere den slags data, og om regeringen har planer om at ændre i databeskyttelseslovgivningen for at kunne anvende persondata i forbindelse med overvågning og bekæmpelse af Covid-19-epidemien?”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet om Statens Serum Institut indhentet en udtalelse fra Sundheds- og Ældreministeriet, der har oplyst følgende:

”Som følge af behovet for at udvikle prognoser for udviklingen i COVID-19 epidemiologien, herunder belastningen i sundhedsvæsenet, har Sundheds- og Ældreministeriet bedt Statens Serum Institut om at danne og lede en forskergruppe med deltagelse af forskere fra Statens Serum Institut og en række danske universiteter. Forskergruppen skal ved hjælp af matematiske modeller analysere og bidrage til løbende justering af COVID-19-indsatsen.

Data fra telemaster vurderes at være en stærk kilde til at belyse bevægelsesmønstre. Statens Serum Institut vurderer løbende effekten af den danske strategi ved overvågning af smitte og smittespredning, og ønsker derfor at indgå en aftale med teleselskaberne om levering af data om danskernes bevægelsesmønstre til Danmarks Statistik. Der vil være tale om data på befolknings- og ikke individniveau, og der vil således ifølge Statens Serum Institut alene blive søgt om adgang til aggregerede oplysninger, der ikke kan henføres til bestemte personer.

Gennem matematiske modeller ønskes bl.a. besvaret, hvordan regeringens tiltag påvirker danskernes kontaktmønstre, hvilket vurderes at være en afgørende faktor for smittespredning af COVID-19. For at kunne gennemføre sådanne analyser er der behov for at kunne anvende oplysninger om danskernes transportmønstre og indkøbsvaner i ikke-personhenførbare datasæt, der kan belyse udviklingen i mængder – fx hvor meget og hvordan befolkningen bevæger sig rundt og hvordan det påvirker udviklingen i smittespredningen.

Der vil ifølge Statens Serum Institut blive ansøgt om en sammenstilling af data for samlet antal flytninger over tid, som vil kunne indikere i hvilket omfang danskerne samlet set bevæger

sig mindre og om mindre bevægelse kan fastholdes hen over de kommende uger. Datasættet kan bl.a. belyse mængder og mønstre i samlede bevægelser mellem forskellige postnumre over tid.

Det er en forudsætning for, at datasæt med f.eks. anonymiserede teleoplysninger kan etableres, at de relevante myndigheder vurderer, at datasæt kan stilles til rådighed for forskningsgruppen inden for de lovgivningsmæssige rammer.”

2. Med spørgsmålet ønskes der endvidere oplyst, om det vil være i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen at anmode teleselskaber om at udlevere teleoplysninger.

Det bemærkes, at teleselskabers behandling af teleoplysninger er underlagt en særregulering, som henhører under Erhvervsministeriets ressortområde. Endvidere har Erhvervsstyrelsen som tilsynsmyndighed på teleområdet ansvaret for at sikre teleselskabernes overholdelse af disse særregler.

Til brug for besvarelsen af dette spørgsmål har Justitsministeriet indhentet en udtalelse fra Erhvervsministeriet (Erhvervsstyrelsen), der har oplyst følgende:

”Teleselskabers behandling af trafik- og lokaliseringsdata reguleres af e-databeskyttelsesdirektivet (direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor). De pågældende regler i direktivet er implementeret gennem teleloven (lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, jf. lovbekendtgørelse nr. 128 af 7. februar 2014) og udbudsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 715 af 23. juni 2011 om udbud af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester). Det er Erhvervsstyrelsen, der er ansvarlig myndighed for de pågældende regler i e-databeskyttelsesdirektivet i Danmark.

Reguleringen er bygget op således, at det umiddelbart ikke er muligt at behandle trafik- og lokaliseringsdata til epidemibekæmpelse, medmindre data er anonymiserede/aggregerede. Det skal vurderes konkret af Erhvervsstyrelsen som tilsynsmyndighed, om en anonymisering er tilstrækkelig, eller om den eller de personer, data vedrører, stadig kan identificeres. I denne vurdering, skal man tage alle hjælpemidler, der med rimelighed kan tænkes bragt i anvendelse for at identificere den pågældende person, i betragtning. Man skal også have for øje, om andre er i besiddelse af oplysninger, der gør det muligt at identificere den enkelte.

Arbejdet med anonymisering af data er en løbende proces, hvor den dataansvarlige hele tiden skal sikre sig, at den valgte metode kan modstå risikoen for, at anonymiseringen kan brydes.

Artikel 15 i e-databeskyttelsesdirektivet giver dog medlemsstaterne mulighed for med en eksplicit lovhjemmel at indskrænke rækkevidden af de rettigheder og forpligtelser, der ellers følger af reglerne om behandling af trafik- og lokaliseringsdata, fx under henvisning til den nationale eller offentlige sikkerhed. Det europæiske databeskyttelsesråd har den 16. marts 2020 fastslået, at udbruddet af COVID-19 udgør en situation, hvor medlemslandene kan henvise til hensynet til den nationale eller offentlige sikkerhed, og at de på den baggrund, som følge af artikel 15, har mulighed for at fastsætte nationale særregler med henblik på at forhindre spredning af COVID-19. Databeskyttelsesrådet tydeliggør dog samtidig også, at medlemslande i første omgang bør bestræbe sig på at behandle teledata i anonymiseret form inden nationale særregler udarbejdes.”